

Beantwoording van de vragen gesteld tijdens de sessie Externe veiligheid onder de Omgevingswet, Schakeldag 8 maart 2022

1. Hoofregel de veiligheidsafstand blijft binnen de begrenzing van locatie activiteit. Waar staat deze hoofregel?

Deze hoofregel geldt voor activiteiten met vaste veiligheidsafstanden uit het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) en staat in lid 1 van de volgende artikelen van het Besluit activiteiten leefomgeving:

4.421, 4.472c, 4.484, 4.524, 4.532, 4.542, 4.866, 4.899, 4.905, 4.914, 4.962, 4.963, 4.1008, 4.1042, 4.1051 en 4.1101: afstand tot begrenzing locatie.

Eerder golden afstanden rond gevaarlijke stoffen tot bepaalde plekken met veel of kwetsbare mensen in de omgeving.

Nu is het uitgangspunt dat de plaatsgebonden risico contour zoveel mogelijk "binnen de poort" ligt. Dus gelden de afstanden zoveel mogelijk tot de locatiegrens van de activiteit met gevaarlijke stoffen. En zijn er geen beperkingen aan het gebruik van de omgeving.

Het Bal houdt standaard rekening met 3 situaties:

1. Vaak hoort de activiteit met gevaarlijke stoffen bij een andere activiteit uit de afdelingen 3.3 tot en met 3.11 van het Bal. Bij die activiteiten moet de initiatiefnemer de grens van de locatie laten weten aan het bevoegd gezag. De afstand geldt dan tot de grens van de locatie van die andere activiteit. De regels voor de afstanden zijn dan strenger geworden.
2. Soms hoort een activiteit met gevaarlijke stoffen niet bij een andere activiteit uit afdelingen 3.3 tot en met 3.11 van het Bal. Dan is de begrenzing van de locatie niet bekend bij het bevoegd gezag. In dat geval geldt de afstand tot omliggende (zeer) kwetsbare gebouwen en locaties.
3. Het kan gebeuren dat de afstand tot de locatiegrens van de activiteit niet mogelijk is om een van de volgende redenen:
 - Er is niet genoeg ruimte op de bedrijfslocatie.
 - Het gaat niet samen met interne afstanden uit de PGS-richtlijnen.
 - Dan kan het bedrijf zijn werk niet goed doen.
 - Dan komen werknemers of bezoekers in gevaar.Dan geldt de afstand tot omliggende (zeer) kwetsbare gebouwen en locaties.

Overgangsrecht

De nieuwe afstandseisen gelden niet voor bestaande activiteiten met gevaarlijke stoffen die aan de oude regels voldoen.

2. Geldt die veiligheidsafstand ook voor industrieterreinen met veel BRZO bedrijven en geen kwetsbare objecten?

Bij een BRZO bedrijf bijvoorbeeld met berekende contouren geldt die hoofregel opgenomen bij vraag 1 niet.

In dit soort situaties kan de gemeente een risicogebied externe veiligheid in het omgevingsplan aanwijzen. In zo'n risicogebied liggen bedrijven met verhoogde externe veiligheidsrisico's bij elkaar. Risicogebieden externe veiligheid zijn bedoeld om risicovolle bedrijven die bij elkaar liggen extra ruimte te geven. Op de grens van het risicogebied mag het plaatsgebonden risico niet meer dan 1 op de miljoen per jaar zijn.

Zie voor meer informatie: <https://iplo.nl/thema/externe-veiligheid/externe-veiligheid-in-omgevingsplan/risicogebieden-externe-veiligheid/>

3. Opslag van waterstof staat in het Bkl alleen voor tankstation. Worden andere opslagen nog toegevoegd?

Er wordt onderzocht of opslag van waterstof ook elders plaatsvindt en uitbreiding van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) nodig is. Opslag/tanken van waterstof bij een busremise is daar een voorbeeld van.

4. Hoe werkt het overgangsrecht bij wijziging van een bestaande inrichting?

Het overgangsrecht geldt zolang de activiteit naar aard en omvang niet verschilt van de activiteit zoals deze werd verricht voor de inwerkingtreding van het Besluit activiteiten leefomgeving.

Als de aard en omvang van de activiteit wijzigt na inwerkingtreding van de Omgevingswet vervalt het overgangsrecht. Van een wijziging is sprake als de aard en omvang wijzigt ten opzichte van de situatie ten tijde van de laatste (wijzigings)melding die voor inwerkingtreding van de omgevingswet is gedaan.

5. Wat wordt verstaan onder de grens van de locatie? Wat als aanvrager een niet reële grens aangeeft?

Nieuw ten opzichte van het Activiteitenbesluit milieubeheer is dat degene die een activiteit verricht deze activiteit zo moet positioneren dat de afstand binnen de begrenzing blijft van de locatie waar de activiteit wordt uitgevoerd. Bij een bedrijf of instelling is dit de perceelgrens. Met die keuze wordt ook bescherming geboden aan personen buiten de begrenzing van de locatie als er geen sprake is van beperkt kwetsbare, kwetsbare of zeer kwetsbare gebouwen of beperkt kwetsbare of kwetsbare locaties. Doordat de afstand binnen de begrenzing blijft zijn er ook geen beperkingen aan de gebruikruimte buiten de begrenzing.

In hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving is bij de milieubelastende activiteit in het artikel over gegevens en bescheiden opgenomen dat de begrenzing van de locatie waarop de activiteit wordt verricht ten minste 4 weken voor het begin van een activiteit aan het bevoegd gezag worden verstrekt.

Meer uitleg over de begrenzing van de locatie is hier te vinden:

[Begrenzing van de locatie bij de milieubelastende activiteit - Informatiepunt Leefomgeving \(iplo.nl\)](https://iplo.nl/informatiepunt/leefomgeving/begrenzing-van-de-locatie-bij-de-milieubelastende-activiteit)

6. Waarom gelden veiligheidsafstanden vanaf een locatie, terwijl in de Ow juist overgegaan wordt naar milieubelastende activiteiten?

Het gaat om de begrenzing van de locatie waar de milieubelastende activiteit wordt uitgevoerd.

7. Vergunningplicht als er gerekend moet worden of geen BBT beschikbaar. Is PGS de enige BBT in relatie tot vergunningplicht?

In het Besluit kwaliteit leefomgeving zijn voor externe veiligheid inderdaad alleen PGS richtlijnen aangewezen als BBT documenten.

<https://iplo.nl/regelgeving/regels-voor-activiteiten/toelichting-milieubelastende-activiteiten/vergunning-milieubelastende-activiteit/nederlandse-informatiedocumenten/>

8. Er is de laatste tijd nogal discussie of bijvoorbeeld een fabriekshal met meer dan 50 personen al dan niet een kwetsbaar object is. Hoe wordt dat onder de omgevingswet?

In bijlage VI van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) staan 3 categorieën 'gebouwen en locaties' waarvoor de regels bescherming bieden: zeer kwetsbaar, kwetsbaar en beperkt kwetsbaar. Voor de indeling van de gebouwen is aangesloten bij de terminologie die in het Besluit bouwwerken leefomgeving voor gebouwen wordt gehanteerd. Naast gebouwen komen ook bepaalde locaties die als beperkt kwetsbaar of kwetsbaar worden aangemerkt voor bescherming tegen activiteiten met externe veiligheidsrisico's in aanmerking.

Bij het stellen van regels ter beperking van externe veiligheidsrisico's wordt niet alleen naar de mate en tijdsduur van blootstelling aan risico's gekeken per persoon, maar ook naar het aantal personen dat gelijktijdig wordt blootgesteld en de mate waarin die personen in staat zijn om zich in veiligheid te brengen. Dit heeft gevolgen voor de indeling in de categorieën beperkt kwetsbaar, kwetsbaar en zeer kwetsbaar zoals opgenomen in deze bijlage.

In het voorbeeld van een fabriekshal kan het afhankelijk van de hoeveelheid personen gaan om een beperkt kwetsbaar of een kwetsbaar gebouw:

Een industriefunctie bestemd voor een groot aantal personen valt onder de categorie kwetsbare gebouwen. Dit geldt niet als sprake is van een lichte industriefunctie. De indeling in de categorie kwetsbaar houdt verband met het feit dat het verblijf van personen geen ondergeschikte rol speelt. Ook is het aantal personen dat gelijktijdig wordt blootgesteld van belang. Dit is bij een industriefunctie bestemd voor een groot aantal personen niet van beperkte aard.

De instructieregels voor het omgevingsplan regelen alleen minimumeisen. Het staat het bevoegd gezag vrij om een beperkt kwetsbaar gebouw te behandelen als een kwetsbaar gebouw of als een zeer kwetsbaar gebouw, en een kwetsbaar gebouw als een zeer kwetsbaar gebouw. Ook geldt dat als een gebouw of locatie onder meerdere categorieën valt en het omgevingsplan voor dat gebouw of die locatie geen onderscheid maakt naar gebruiksfunctie, voor de beoordeling van de mate van kwetsbaarheid van het gebouw of de locatie dient te worden uitgegaan van de meest kwetsbare categorie.

<https://iplo.nl/thema/externe-veiligheid/kwetsbare-gebouwen/>

9. Op dit moment is het niet nodig om Bevi-inrichtingen, zijnde burens, t.o.v. elkaar te toetsen. Is dat onder de Ow ook nog zo? En hoe/waar is dat dan geregeld?

Binnen een risicogebied externe veiligheid hoeft op grond van artikel 5.16 van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) niet getoetst te worden aan het plaatsgebonden risico. Voor naburige Bevi-inrichtingen die niet in een risicogebied liggen, gold artikel 1 lid 2 uit het Bevi. Die bepaling komt onder de Omgevingswet terug in artikel 5.5 van het Bkl.

Artikel 5.5 (functionele binding)

De artikelen 5.7 en 5.11, eerste en tweede lid, zijn niet van toepassing op het plaatsgebonden risico van een activiteit voor beperkt kwetsbare en kwetsbare gebouwen en beperkt kwetsbare en kwetsbare locaties waar een activiteit als bedoeld in bijlage VII wordt verricht of die een functionele binding hebben met een activiteit als bedoeld in die bijlage.

In de Nota van Toelichting op dit artikel staat onder meer:

In dit artikel is bepaald dat de hiernavolgende regels over het plaatsgebonden risico voor beperkt kwetsbare en kwetsbare gebouwen, beperkt kwetsbare en kwetsbare locaties niet gelden als een dergelijk gebouw of een dergelijke locatie een functionele binding heeft met die activiteiten. Voorbeelden van functioneel gebonden gebouwen zijn een winkel bij een LPG-tankstation of een kantoor bij een Seveso-inrichting. Op dergelijke gebouwen zijn de hiernavolgende regels voor het plaatsgebonden risico niet van toepassing. Dit geldt ook als het risico wordt veroorzaakt door een andere, naburige activiteit met externe veiligheidsrisico's. Vaak gaat het hierbij om arbeidsplaatsen waarbij de bescherming voor werknemers in de arbeids-omstandighedenwetgeving is geregeld.

10. Vervangt het REV de huidige risicokaart, <https://www.risicokaart.nl/>:

Het REV vervangt het huidige RRGs. De risicokaart blijft bestaan maar zal EV-informatie van het REV gaan tonen, waar het nu informatie van het RRGs toont. Ook zal de risicokaart verhuizen naar de Atlas van de Leefomgeving: <https://www.atlasleefomgeving.nl/>

11. Is er in het kader van het REV ook contact met beheerders van grote haven- en industrieterreinen met een buizen- en leidingennetwerk?

Het vullen van het REV is een opdracht aan de bevoegde gezagen. Hierbij is het de verwachting dat gemeenten en provincies deze taken over het algemeen zullen uitbesteden aan Omgevingsdiensten. Voor buisleidingen zullen de data worden aangeleverd door buisleidingeigenaren. Informatie over het basisnet zal door Rijkswaterstaat en Prorail worden verzorgd. De partijen die de data aanleveren noemen we bronhouders. Er is dus geen direct contact met beheerders van grote havens of industrieterreinen.

12. RWS verwacht nog steeds om in resterende 3/4- jaar het REV per 01-01-2023 gebruiksklaar te hebben? Gezien de ICT-perikelen en gezien de activiteiten die niet in het RRGs zitten?

We werken met het REV programmteam hard aan de voltooiing van het REV. Het REV is op dit moment zo goed als af. Echter de data moet nog wel worden aangeleverd. De verwachting is dat er een basisvulling van het REV klaar is op 1 juli 2022. Deze basisvulling zal bestaan uit de geconverteerde data uit het RRGs, aangevuld met nieuwe data die op dit ogenblik wordt verzameld. Ook is het REV zo ingericht dat bevoegde gezagen hun verantwoordelijkheid kunnen nemen en onjuiste data kunnen wijzigen in de "Bevoegd gezag module" (BGM). In deze module kunnen ook nieuwe activiteiten worden aangeleverd. In de tweede helft van 2022 zal de focus liggen op het verhogen van de datakwaliteit.

13. Hoe komen de kwetsbare gebouwen en terreinen in het Rev?

Op dit ogenblik loopt er nog een onderzoek door Instituut voor Fysieke Veiligheid (IFV) naar de exacte wijze waarop gebouwen en locaties aan het REV zullen worden gekoppeld. De insteek is om een basisvulling in het REV te realiseren zodat gemeenten niet vanaf nul hoeven te beginnen.

14. Alle relevante activiteiten zoals LPG zullen ook in het REV komen dus? Zijn dit allemaal per definitie milieubelastende activiteiten en dus basistaken van de OD?

Binnen het REV programmteam gaan wij er van uit dat het vullen van het REV niet tot de basistaken van een omgevingsdienst behoren en dat hiervoor aanvullende afspraken gemaakt moeten worden tussen bevoegde gezagen en omgevingsdiensten. Het is wel zaak om dit zo snel mogelijk te doen omdat anders omgevingsdiensten geen mandaat hebben voor het leveren van de EV-informatie aan het REV en gemeenten zelf het REV zullen moeten gaan vullen.

15. Is de informatie die we net zagen alleen beschikbaar achter de inlog? Bv over de leidingen etc. Via registerexterneveiligheid.nl kan ik nog niet inloggen.

Op dit moment is er nog geen EV-data gepubliceerd. De kaarten die tijdens de presentatie zijn getoond zijn dan ook afkomstig uit de "oefenomgeving" van het REV en bevatten geen officiële data. In de toekomst is het echter de bedoeling dat alle data uit het REV voor een ieder toegankelijk is via de kaarten op de Atlas voor de Leefomgeving.

16. Voorheen was de invoer direct in het RRGs. Nu dien je zelf een bronsysteem te hebben met alle informatie van de 45 activiteiten. Is er een bronsysteem voor alle invoerders beschikbaar?

Bronhouders dienen zelf een bronsysteem aan te leggen. Het REV programmteam gaat er van uit dat de VTH/Zaaksystemen op termijn geschikt zullen worden gemaakt om data voor het REV in op te slaan. Overigens kan de API (automatische koppeling tussen twee computers) zowel data van het bronsysteem naar het REV leveren als ook data uit het REV ophalen naar het eigen systeem. Zo kan bijvoorbeeld straks ook de geconverteerde RRGs data naar het eigen systeem worden overgehaald.

17. Als deze veiligheidsrisico's ook zichtbaar zijn voor burgers, is dit terrorisme proof?

Het leveren van de EV-data is een wettelijke plicht. De eisen aan de data zijn opgenomen in het Bkl (artikelen 11.1 t/m 11.8 en in de bijlagen VI en VII van het Bkl. Data die in het Bkl wordt gevraagd is verplicht. Overige data is optioneel. In de Omgevingswet staat ook dat de data voor een ieder (lees: burger) inzichtelijk moet zijn. De vraag of de informatie terrorisme proof is, is daarmee irrelevant.

18. Worden de contouren groter dan de huidige 10-6 contouren?

De berekening van het plaatsgebonden risico verandert niet als gevolg van de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Wel kunnen aangewezen veiligheidsafstanden veranderen (zie vraag 1)

19. Hoe zit het met ongeplande incidentele activiteiten met een risico voor externe veiligheid? Bijvoorbeeld het onschadelijk maken van een bom?

Deze activiteiten vallen buiten de scope van het Handboek omgevingsveiligheid. Inzichten over maatregelen en bescherming kunnen wel breder toegepast worden.

20. Welke zone wordt gehanteerd bij de routes die door de provincie zijn aangewezen?

Bij de totstandkoming van het Bkl is er voor gekozen om de beheersing van de externe veiligheidsrisico's vanwege niet-basisnetwegen (afstanden voor het plaatsgebonden risico en voor aandachtsgebieden) over te laten aan de gemeente en de provincie. In het omgevingsplan kan de gemeente regels stellen met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Ter onderbouwing van de ruimtelijk keuzen kan een gemeente werken met aandachtsgebieden. De aandachtsgebieden zouden in een omgevingsvisie kunnen worden vastgelegd of in een aparte beleidsregel worden opgenomen. Een en ander past bij een van de uitgangspunten van de Omgevingswet: decentraal, tenzij. De provincie kan binnen de kaders van de Omgevingswet (artikel 2.22) in de omgevingsverordening voor provinciale wegen aandachtsgebieden aanwijzen en eventueel regels stellen over de ruimtelijke afweging binnen deze aandachtsgebieden. Voorwaarde is dan wel dat het gaat om een provinciaal belang dat niet op een doelmatige en doeltreffende wijze door het gemeentebestuur kan worden behartigd (artikel 2.3, tweede lid, onder a).

Gemeenten en provincies zijn niet bevoegd om locaties binnen het 'eigen' aandachtsgebied aan te wijzen als (brand- of explosie)voorschriftengebied. Daarvoor is nodig dat de activiteit is aangewezen in bijlage VII bij het Bkl en dat voor die activiteit een (brand- of explosie)aandachtsgebied geldt. Het Besluit bouwwerken leefomgeving verwijst namelijk voor de begrippen brandvoorschriftengebied en explosievoorschriftengebied naar het Bkl. De bevoegdheid om deze voorschriftengebieden aan te wijzen berust bij het bevoegd gezag voor het omgevingsplan.

21. Is al bekend hoe groot het gifwolkaandachtsgebied wordt?

Er zijn op dit moment door de wetgever geen gifwolkaandachtsgebieden aanwezen voor het transport van gevaarlijke stoffen over het Basisnet. Binnen de expertgroep en de Strategische adviesgroep Basisnet wordt een afstand voor het gifwolkaandachtsgebied voorgesteld.

22. Aandachtsgebied is een effectbenadering. Alleen relevant voor nieuwbouw. Wanneer een bestaande activiteit toeneemt (bijv transport) blijft het aandachtsgebied gelijk. Bestaande populatie (in het verleden verantwoorde GR - zonder bouwkundige maatregelen) ondervindt een hoger risico. Hoe kan je dit als gemeentelijk RO-bevoegd gezag verantwoorden?

De gemeente verantwoordt het groepsrisico bij het vaststellen van het bestemmingsplan of omgevingsplan conform de dan vigerende wetgeving. Een gemeente kan hierbij anticiperen op een toename van activiteiten met gevaarlijke stoffen, bijvoorbeeld door extra beschermende maatregelen voor te schrijven. Het [Handboek Omgevingsveiligheid](#) biedt hiervoor stappenplannen, bijvoorbeeld het stappenplan bepalen aandachtsgebieden, of stappenplan besluitvorming groepsrisico. Het bevoegd gezag voor de vergunningverlening van activiteiten met gevaarlijke stoffen verantwoordt het groepsrisico bij het verlenen van de vergunning en gebruikt hierbij ook het omgevingsplan als toetsingskader.